

Eenjarige planten

Deze planten worden vooral in bloembakken gehouden. Eenjarige planten (petunia, cosmos, balsemien, pelargonium, nemesia...) gaan een seizoen mee en bloeien van mei tot de eerste winterprik. Sommige kunnen in bepaalde omstandigheden meerdere jaren bloeien als ze in de winter worden binnengehaald

Eenjarige planten zijn geliefd om:

- **hun overvloedige bloemenpracht.** Ze dragen veel meer bloemen dan bladeren, in tegenstelling tot de vaste planten, bloembollen... En een verwelkte bloem is maar net weggeplukt of ze is al vervangen, in veelvoud bovendien
- **de buitengewoon lange bloei,** gewoonlijk van eind mei tot de eerste vorst, en ze blijven terugkomen
- **het eindeloze palet kleuren en vormen,** en de talrijke variëteiten: rond, draadvormig, rechtopstaand, hangend, klimmend, kruipend, klein, hoog, in zachte of felle kleuren.

Planten

De volkswijsheid luidt dat eenjarige planten niet geplant mogen worden en potten niet gevuld voor de ijsheiligen. Soms kan het begin mei nog eens hard vriezen door bijzondere meteorologische omstandigheden. Drie heiligen, Pancratius, Mamertus en Servatius, worden op 11, 12 en 13 mei gevierd. Hun naamdagen werden als omslagpunt gehanteerd om te starten met planten, zonder vorstrisico. Het weer is echter elk jaar anders, dus we kunnen er niet echt op rekenen.

In bloembakken plant u eenjarigen in teelaarde voor bloeiende planten die eventueel verrijkt is met een goede meststof, zodat u enkele weken lang niet moet bijmesten. In volle grond plant u ze door teelaarde in het plantgat en rond de plant aan te brengen. Graaf eerst een plantgat dat groter is dan de kluit. Maak de bodem nat. Haal de gekochte (of zelf uitgezaaide) planten meteen uit hun zaai bakje. Zet ze op de juiste diepte (stengelbasis op grondniveau). Giet de eerste twee of drie dagen niet om de nieuwe planten aan te moedigen om met hun wortels naar beneden toe te wroeten.

Weet u hoe groot de plant gaat worden? Hebt u een compacte of een luchtige aanplanting voor ogen? Houd hier rekening mee wanneer u de planten in de grond zet. In plantenbakken met één rechtopstaande bloemenvariëteit is het tegenwoordig de trend ze dicht tegen elkaar te zetten, voor een zuiverder effect.

Onderhoud

De aarde moet altijd licht vochtig zijn, maar niet drassig. Dagelijks gieten kan nuttig zijn bij droog en warm weer, maar bij koeler of minder zonnig weer laat u beter meer tijd tussen de gietbeurten. Giet bij voorkeur 's avonds, om te vermijden dat het water meteen verdampt, of eventueel 's ochtends voordat de zon begint te schijnen. Giet de voet van de planten en let vooral op dat er geen water op de bloemen valt. Ook wanneer het heeft geregend, kunnen de plantenbakken op de vensterbanken nog wat extra water gebruiken. Wat tijdens regenbuien uit de lucht valt, bereikt zelden de teelaarde.

Moet u verwelkte bloemen wegplukken? Ja: de planten zullen zoveel mooier bloeien en u

vermijdt meteen dat de plant in het zaad schiet. Bij sommige bloemen, zoals petunia's, moet u dit bijna dagelijks doen. Knijp ook regelmatig de doorgeschoten stengels af (met duim en wijsvinger).

Vermeerderen

Eenjarige planten laten zich vrij goed uitzaaien, maar dit vereist vaak wat tijd of materiaal. Een andere mogelijkheid is gevormde planten aan te kopen. Dat is handig en heeft onmiddellijk effect, maar het is vrij duur. Er is ook een tussenoplossing. De voorbije jaren hebben enkele postorderbedrijven zich gespecialiseerd in een nieuw plantenformaat: de minikluiten. Uit de catalogus bestelt u jong plantgoed uit zaad, ongeveer een duim groot en met een beginnend wortelsysteem. Ze worden vroeger in het seizoen geleverd. Deze plantjes hebben de reputatie heel sterk te zijn en de formule is economisch zeer interessant. Het vraagt wel wat meer werk dan planten alleen. Het beste is ze voorlopig over te planten in potjes op een vorstvrije plek, zodat ze krachten kunnen opdoen voordat ze in de plantengroepen worden uitgeplant.

7 tips voor een perfecte bloembak

1. Gebruik goede teelaarde

Laat u niet verleiden om goedkope teelaarde te kopen. Deze bestaat doorgaans vooral uit zwarte turf. Turf houdt weinig water vast en krimpt ineen bij droog weer, wat de wortels stress bezorgt. De ideale teelaarde bestaat uit blonde turf, zwarte turf en klei. Dit kunt u makkelijk nagaan, want het staat op de zak. De klei is nodig om het water vast te houden.

2. Koop sterke planten

Ze zijn veel mooier en beter bestand tegen ziekten.

3. Koop planten in knop

De planten die meteen bloeien, hebben doorgaans onder stress gestaan en zullen het minder goed doen.

4. Kies goede meststof

Koop een product met een hogere concentratie aan kalium dan aan stikstof, want kalium is goed voor de bloemen en stikstof voor de bladeren. Oplosbare meststof is het best. Vloeibare meststoffen zijn al te veel verdund. Het ideaal: teelaarde die vooraf is verrijkt met een meststof van goede kwaliteit die lang goed blijft of die langzaam vrijkomt (van het type Osmocote). Zo bent u zeker van een teelaarde die tot twee maanden vruchtbaar blijft.

Het idee leeft dat
eenjarige planten
bloeien tot september,
maar de meeste blijven
bloemen dragen tot
de eerste vorst.

5. Snoei voor uw verlof

Als u dit niet doet, hebben ze bij uw thuiskomst al hun allure verloren, zelfs als u een buurman vraagt ze te gieten. Als u ze voor uw vertrek snoeit, zullen de bladeren bij uw terugkomst nog mooi groen zijn. En als ze in uw afwezigheid in de schaduw hebben gestaan, zullen ze er nog beter uitzien.

6. Kies voor diversiteit

Als een plant ziek wordt, houdt u toch nog wat groen over. Beperk of vermijd bladgewassen in de zomerbakken. Ze groeien te snel en putten de grond uit. Als u toch een voorkeur hebt voor dit soort plant, moet u ze af en toe drastisch terugsnoeien. De pelargonium blijft een topper. Hij doet het overal goed en is niet klein te krijgen. Laat hem een maand aan zijn lot over en hij zal u dit zelfs niet kwalijk nemen. De pelargonium bestaat tegenwoordig in zoveel variëteiten en kleuren dat iedereen wel iets naar zijn gading vindt.

7. Volg de trends

Latexplanten zoals wolfsmelk en dipladenia doen het de laatste jaren heel goed. Ze vallen in de smaak om hun stevige groene blad en hun fijne bloemen, en omdat ze heel weinig transpireren en goed tegen de droogte kunnen. Ook de begonia *Bossa nova*

x boliviensis heeft de wind in de zeilen. Het is moeilijk te weerstaan aan de weelderig bloeiende pomponbloemen, en bovendien is dit een sterke en onderhoudsvriendelijke plant.

Houd vochtig tijdens uw verlof

Bent u meer dan een week van huis weg? Dan kunt u uw planten toch begieten met oude plastic flessen. Snij de bodem eraf, steek ze met de hals naar onder en zonder dop in de bloembak. Vul ze met water. De grond in de flessenhals dicht de fles af en zorgt ervoor dat het water geleidelijk door de grond wordt opgenomen.

Een gietsysteem met een draineerbuisje is nog efficiënter: een grote bak water, bloembakken errond en een dik wollen touw of een dikke koord van de waterbak naar elke bloembak: zo is de watertoevoer optimaal gedoseerd.

De plant verdraagt temperaturen tot -1°C, maar in de winter zet u hem toch maar beter binnen in een koel vertrek.

Afrikaans madeliefje

(*arctotis x hybrida*)

mei – oktober

40 – 60 cm

Troeven

In Afrika is deze margrietachtige bloem winterhard en groenblijvend, maar in onze contreien, waar het weleens vriest, wordt hij geteeld als eenjarige plant. Zijn overvloedige bloei weet de hele zomer te bekoren.

Het Afrikaanse madeliefje draagt mooie, harige, zilvergroeene bladeren die de solitaire bloemen aan de uiteinden van de lange, rechtopstaande bloemstelen mooi tot hun recht laten komen.

De bloemen in hun sterke kleuren – roze, goudgeel, wit, oranje of rood – zijn onweerstaanbaar. Ook het bloeiritme is wonderlijk: de bloemen ontluiken onder de zonnestralen en vouwen elke avond hun blaadjes weer dicht.

Onderhoud

Planten Afrikaans madeliefje heeft veel zon nodig (meerdere uren per dag). Zet het in een gewone grond, die niet te nat mag zijn of de wortels verrotten.

Bodem Deze plant is gebaat bij een goede schep teelaarde in de grond. Als u hem in potten houdt, voeg dan om de twee weken wat plantenmest toe om de bloei te bevorderen.

Gieten Afrikaans madeliefje kan tegen droogte, maar voor een overvloedige bloei moet u regelmatig gieten.

Snoeien Pluk de verwelkte bloemen regelmatig weg.

Vermeerderen Neem stekken aan de voet in de lente, als u hem beschut hebt gezet in de winter.

Variëteiten

African Sunrise Felle oranje bloemen en grijsgroene bladeren.

Flame Oranjerode bloemen en grijsgroene bladeren.

Midday Sun Oranje bloemen met een geel hart en zilvergrijze bladeren.

Tangerine (of apricot) Bleke abrikooskleurige bloemen en zilvergrijze bladeren.

Wine Fuchsiakleurige bladeren en zilvergrijze bladeren.

Afrikaantje

(tagetes)

mei - oktober

30 - 100 cm

Met zijn bedwelmende geur houdt het afrikaantje insecten op een afstand. Dit verklaart zijn aanwezigheid in veel moestuinen.

Troeven

Iedereen is dol op de felle kleurvlekjes die ze in de tuin brengen (vooral oranje schakeringen, maar ook geel en soms wit). Bovendien zijn ze helemaal niet veeleisend.

Ze zijn uiterst bloemrijk en sterk (bestand tegen weer en wind, met inbegrip van droogte en stortbuien). De bloemen van het afrikaantje zijn eetbaar en zijn heel lekker in salades. Hun smaak lijkt op die van de passievrucht.

Onderhoud

Planten Zet ze bij voorkeur in een lichte en rijke grond op een zonnig plekje, maar een droge en schrale grond kan ook.

Bodem Geef afrikaantjes meststoffen voor bloeiende planten in de zomer, vooral als u ze in bloembakken zet.

Gieten Afrikaantjes kunnen goed tegen droogte, maar geef het toch af en toe te drinken, samen met uw andere vaste planten.

Snoeien Pluk verwelkte bloemen weg en knijp de stengels onderaan plat voor een mooier takwerk.

Vermeerderen Oogst de zaden.

Variëteiten

Disco Oranje of gele bloemen (25 cm).

Bolero Grote bruinrode bloemen met gele strepen (30 cm).

Double Eagle De reus van zijn soort (80 cm), met grote, feloranje bloemen.

Balsemien

(impatiens)

 mei - oktober

 20 - 40 cm

Troeven

De balsemien dankt zijn populariteit aan zijn lange bloeiperiode waarin hij veel mooie bloempjes draagt. De meeste hybriden dragen enkele bloemen en komen voor in een ruime waaier van kleuren, van de zachtste tinten (lila, bleekroze en wit) tot fellere kleuren (rood, oranje, wijnrood, kersrood). Er zijn ook meerkleurige vormen met een stervormig wit bloemhart.

De plant gedijt goed in de schaduw en is even mooi alleen als in composities. Door zijn lage en licht gespreide groeiwijze is balsemien een geknippede plant voor alle potten en borders.

Balsemien combineert prachtig met hosta, die ook een voorkeur heeft voor schaduw en een koele grond.

Variëteiten

Balsamina Enkele of dubbele, witte, rode, lichtroze of paarse helmvormige bloemen.

Namchabarwensis Blauwe bloemen met een geel hart.

New Guinea Impatiens Vrij platte en grotere rode, roze, witte bloemen en gekleurde of gepanacheerde bladeren die in de winter aan de plant blijven hangen.

Onderhoud

Planten Wacht tot na de ijsheiligen en plant in een lichte maar humusrijke grond of teelaarde, bij voorkeur in de schaduw. Balsemien houdt ook van de zon, maar zet hem niet in de brandende zon. Met acht tot tien planten per vierkante meter bereikt u een mooi dekkend effect.

Bodem In bakken is het raadzaam om regelmatig te bemesten.

Gieten De grond moet altijd licht vochtig blijven.

Snoeien U hoeft de verwelkte bloemen niet weg te plukken, omdat de plant geen zaden vormt en doorlopend nieuwe knoppen krijgt. Voor een compacte groeiwijze loont het wel de opschietende stengels af te knippen.

Vermeerderen Knip 7 cm van de eindtakken en zet deze eindjes in een glas water of meteen in de teelaarde.

Cosmos

(cosmos)

mei – oktober

20 cm

Troeven

Deze eenjarige bloem behoort tot de familie van de margrietten. Het is een zeer elegante bloem die momenteel erg in zwang is, ook als boeketbloem. De lichte blaadjes en de bloemen vernieuwen zich overvloedig de hele zomer door. De cosmos heeft een vleugje wildheid dat de tuin hult in een charmante en poëtische sfeer, in plantengroepen of bloemenweiden. In de moestuin beschermt hij bepaalde moestuinplanten (zoals kool) tegen vlinders. Opbinden kan nodig zijn, want de bloem kan hoog opschieten.

Onderhoud

Planten Koop de cosmos in zaaibakjes en plant uit in de zomer. Maar beter nog is de cosmos rechtstreeks uit te zaaien op een zonnig plekje. Strooi de zaadjes in het rond op losgewerkte grond, eventueel verrijkt met teelaarde, vanaf half april.

Bodem Verbeteren is niet nodig als u ze in een rijke en goed gedraineerde grond zet.

Gieten Geef regelmatig water tot ze beginnen te groeien. Daarna redden ze het wel.

Snoeien Knip de verwelkte bloemen regelmatig weg om de vorming van nieuwe bloemen te stimuleren.

Vermeerderen Oogst de zaadjes op het einde van het seizoen.

Wanneer de zaadjes beginnen te groeien, moet u wat uitdunnen om te vermijden dat de bloemen te dicht bij elkaar staan.

Variëteiten

Bipinnatus De best gekende met witte, roze of rode bloemen.

Sensation Rose Radiance Heel grote bloem.

Purity Maagdelijk witte bloemen.

Sulphureus De kleinste bloemen in een zuiver witte tint.

Zet de eenjarige ridderspoor langs een hek of een muur om de hoge stengels tegen de wind te beschermen.

Delphinium (ridderspoor)

(delphinium)

juni - oktober

50 - 150 cm

Troeven

Deze bloem dankt zijn botanische naam aan de enorme bloemenaren die wat weg hebben van een dolfin. Hij vraagt geen onderhoud, behalve misschien een opbindstokje als hij heel groot wordt. De plant komt vooral voor in blauw-paarse tinten (soms ook roze of wit), en is een perfecte boeketbloem. Deze plant is vermaard om zijn grote verscheidenheid. De familie telt meer dan 250 variëteiten van verschillende grootte, waaronder een deel eenjarige en een deel vaste planten.

Onderhoud

Planten Plant ridderspoor in de lente in vruchtbare, diepe en koele grond.

Bodem Deze plant vraagt helemaal geen onderhoud als u hem in de juiste grond zet.

Gieten Niet nodig.

Snoeien Als u de bloemen wegplukt na de eerste bloei, bloeien ze een tweede keer op het eind van de zomer.

Vermeerderen Oogst de zadjes in de zomer, na de bloei, en zaai ze weer uit in maart.

Variëteiten

Clear Spring Paarsblauwe bloemen, stevige stengels en aren van 40 cm.

Christel Donkerblauw-paars (160 cm).

Black Pearl Wit, zwart oog (90 cm).

IJzerhard

(verbena)

mei - oktober

20 - 30 cm

Magische compositie:
wijnrood ijzerhard +
pensee + petunia in
dezelfde tint + oranje
Erysimum Citrona.

Troeven

De schermbloemen lijken wel boeketjes. Ze doen het uitstekend in hangmanden, bloembakken, plantengroepen of borders. IJzerhard is gegeerd om zijn fijne kleuren, van pastellen tot fellere tinten, maar er bestaan ook tweekleurige, gestreepte versies. IJzerhard is zeer bloemrijk en weet te verleiden door zijn eenvoudige teeltwijze. De plant bestaat in een rechtopstaande en een afhangende versie en als bodembedekker.

Onderhoud

Planten Zet ze in een rijke en gedraineerde grond op een zonnig plekje in de tuin.

Bodem IJzerhard houdt wel van wat meststof voor bloeiende planten.

Gieten Deze plant heeft veel water nodig. Geef hem dus regelmatig te drinken, vooral bij droog weer.

Snoeien De plant blijft krachtiger als u de verwelkte bloemen regelmatig wegplukt.

Vermeerderen Neem stekken in het begin van de zomer.

Variëteiten

Sun® Jericho Pasteloranje.

Sun® Silice Afhangende variëteit in een mooi diep blauw.

Quartz Sterk en zeer bloemrijk, in uitzonderlijke kleuren (wijnrood, abrikoos, donkerblauw, scharlaken, wit, donkerroze).

Thalys® Vanille Verblindend wit.

Kimono® Felrood met grote scharlakenrode bloemen.

Temari® Candy Stripe Witte en dieproze gestreepte bloemen.

Peaches and Cream Recente hybride variëteit in pasteltinten (nectarine, geel, zalm...) die een gouden medaille in de wacht heeft gesleept.